

շարքերը, Արշալոյս Աստուծատրեանը, Սահակ Թորոսեանը, իբրև նահանգական կոմիսար, Հ. Զինև. Միութեան ներկայացուցիչը և Արամը ի պաշտօնէ: Յատուկ Կոմիտէի նախագահ ընտրուեց Մ.Մուսիսեանը, քարտուղարի պաշտօնով հրաւիրուեց Սարգ. Օհանջանեանը: Յատուկ Կոմիտէն դարձաւ Երևանի փաստական իշխանութիւնը:

Յատուկ Կոմիտէի, ինչպէս և նրա հետ համերաշխ գործող զինուորական կոմիսար Դրօի ու Երևանի նահանգի հայկական զօրքերի ընդհանուր հրամանատար զօր. Սիլիկեանի գլխաւոր մտահոգութիւնը ռազմաճակատի ամրացումն ու թիկունքի անդորրութեան պահպանումն էր: Այդ նպատակով, հէնց առաջին նիստում, Յատուկ Կոմիտէն որոշեց զէնքի տակ առնել մինչև 28 տարեկան բոլոր զինապարտներին: Այդ իմաստով Արամը գրեց մի կոչ, որ եղաւ Յատուկ Կոմիտէի № 1 կոչը: Նրա մէջ բացատրուած էր կացութեան լրջութիւնը և, յանուն Ազգ. Սորհրդի, հրաւէր ուղղուած զինապարտներին՝ երեք օրւայ պաշարով ներկայանալ տեղական զինուորական կենտրոնները: Ժողովուրդը արտակարգ վստահութեամբ արձագանգ տուեց իրեն ուղղած կոչին, և, հակառակ ծննդեան տօներին, ամենքը շտապեցին ներկայանալ պատշաճ իշխանութեան:

Միաժամանակ, Յատուկ Կոմիտէն կազմակերպուած էր թիկունքը, աշխատում էր ապահովել ճանապարհների և հաղորդակցութեան միջոցները, ինչպէս նաև կարգադրել ինքնապաշտպանութեան գործը: Այս նպատակով կազմուած և որոշ վայրերում դասաւորուած էին մարտական խմբեր ու ռազմամթերք և ջանք էր թափուած, խաղաղ միջոցներով, առաջն առնելու հանրային անդորրութեան խանգարման: Այս տեսակէտից, խոշոր նշանակութիւն էր տրուած հայ և թուրք ղեկավարների համերաշխութեան և հարեան երկու ժողովուրդների խաղաղ կենակցութեան: Թէ՛ Յատուկ Կոմիտէի, թէ՛ նահանգական կոմիսարի և թէ՛ զինւ. կոմիսարի գործունէութիւնը զարգանում էր այդ ուղղութեամբ, մի բան, որ շատ էր դժւար ա՛յն ժամանակւայ պայմաններում:

Հեշտ չէր և ռազմաճակատի պաշտպանութեան և հայկական զօրամասերի կազմակերպութեան ու առողջացման գործը: Դեռ Դրօն նոր էր նշանակուած հայկական զօրքերի կոմիսար, երբ ճակատի հայկական զօրամասերից սկսան Թիֆլիս հասնել պատուիրակներ՝ խնդրելու, որ իրենց մասերը յետ քաշեն թիկունք. չէին ուզում մնալ առաջաւոր դիրքերում: Զօրամասերի ներկայացուցիչները իրենց պահանջը պատճառաբանում էին նախ՝ ընդհանուր բարոյալքումով և երկրորդ նրանով, որ միայն հայկական ուժերով անհնար է պաշտպանել ռուս բանակի թողած ընդարձակ ճակատը: Եւ, իրօք, նրանց ասածի մէջ կար որոշ իմաստ. հայկական ռազմաճակատը այդ օրերին երկարում էր Սև ծովից մինչև Վասպուրական, որի վրա 1917թ. վերջերին, կանգնած էին 200,000 հետեւակ զինուորներ և 30 դունդ ձիաւոր՝ համապատասխան հրետանիով և մօտ 120,000 հողինոց թիկունքային մասերով: Այդ ուժերը այժմ պէտք է փոխարինէին հայկական վտիտ մասերով: